

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

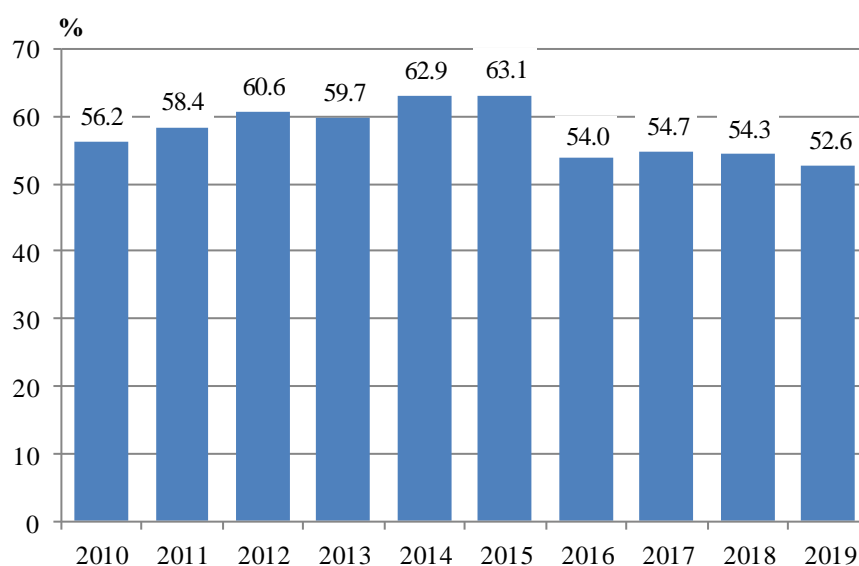
Доходи на домакинствата

През 2019 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област Варна е 6 607 лв. и нараства с 12.3% спрямо 2018 година. За последните десет години (2010 - 2019 г.) общият доход средно на лице от домакинство в областта се увеличава 1.8 пъти.

През периода 2010 - 2019 г. в област Варна са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинство:

- Доходът от работна заплата в област Варна през 2019 г. е 3 476 лв. и се увеличава с 8.9% спрямо 2018 г. и 1.7 пъти в сравнение с 2010 година;
- Доходите от пенсии през последната година са 2 053 лв. и нарастват с 12.1% спрямо 2018 г. и 2.5 пъти в сравнение с 2010 година;
- Доходите от самостоятелна заетост през 2019 г. са 645 лв. и нарастват с 95.5% спрямо 2018 г. и 2.7 пъти спрямо 2010 година;
- Доходът от трудова дейност извън работната заплата през последната година е 30 лв. и нараства спрямо 2018 г. с 42.9%, но намалява с 40.0% в сравнение с 2010 година;
- Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) през 2019 г. са 97 лв. и намаляват с 27.1% спрямо 2018 г. и с 34.5% спрямо 2010 година.

Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област Варна

В структурата на общия доход в област Варна с най-висок относителен дял е работната заплата. През 2019 г. той е 52.6%, което е с 1.7 процентни пункта по-малко в сравнение с 2018 г. и с 3.6 процентни пункта - спрямо 2010 година.

Доходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) формират 32.5% от общия доход на домакинствата в област Варна през 2019 година.

От получените социални трансфери с най-висок относителен дял в общия доход на домакинствата са доходите от пенсии - 31.1%, който е без промяна спрямо 2018 г. и с 8.8 процентни пункта повече спрямо 2010 година.

През 2019 г. относителния дял на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата е 9.8% и нарастват с 4.2 процентни пункта в сравнение с 2018 г. и 3.4 процентни пункта - спрямо 2010 година.

Относителният дял на дохода от трудова дейност извън работната заплата е 0.5% през 2019 г. и нараства спрямо 2018 г. с 0.1 процентни пункта, а спрямо 2010 г. намалява е с 0.8 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2019 г. домакинства в област Варна са изразходвали 6 412 лв. средно на лице, което е с 2.7% повече в сравнение с 2018 година. За периода 2010 - 2019 г. разходите на домакинствата се увеличават два пъти.

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата намалява от 91.5% през 2010 г. на 83.4% през 2019 година.

През периода 2010 - 2019 г. в област Варна се наблюдават следните изменения по групи разходи:

- Изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки в област Варна през 2019 г. са 1 954 лв. средно на лице от домакинство, или с 1.7% повече спрямо 2018 г. и с 45.9% - в сравнение с 2010 година;
- Разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома) за последната година са 1 175 лева. Те нарастват с 11.2% в сравнение с 2018 г. и 2.2 пъти спрямо 2010 година;
- За транспорт и съобщения през 2019 г. са похарчени 724 лв., което е с 9.2% по-малко от 2018 г., но с 95.7% повече спрямо 2010 година;

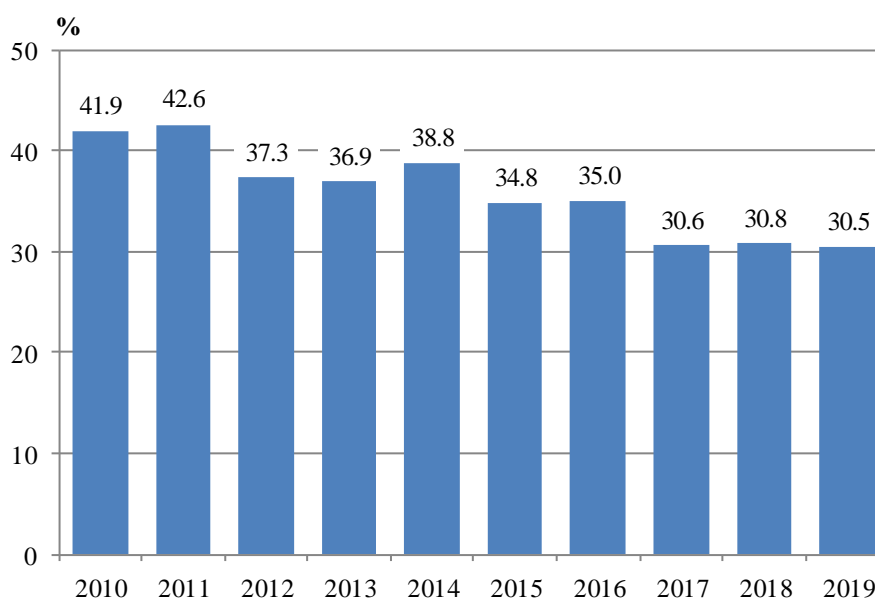
През 2019 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход в област Варна е 30.5%, което е с 0.3 процентни пункта по-малко в сравнение с 2018 г. и с 11.4 процентни пункта - спрямо 2010 година.

Относителният дял на разходите, свързани с жилището, нараства през 2019 г. спрямо 2018 г. с 1.3 процентни пункта, а в сравнение с 2010 г. - с 1.4 процентни пункта.

През 2019 г. делът на разходите за транспорт и съобщения е 11.2% от общия разход, което е с 1.6 процентни пункта по-малко в сравнение с 2018 г. и с 0.4 процентни пункта - спрямо 2010 година.

Делът на разходите за данъци и социални осигуровки е 11.8% от общия разход през 2019 г., което е с 1.4 процентни пункта повече в сравнение с 2018 г., а увеличението спрямо 2010 г. е със 7.4 процентни пункта.

Фиг. 2. Относителен дял на разходите за храна в общия разход на домакинствата в област Варна

Потребление на домакинствата

През 2019 г. настъпват промени в потреблението на домакинства в област Варна спрямо 2018 г. - намалява консумацията на месо с 1.8 кг, на плодове с 2.0 кг и на безалкохолни напитки с 11.7 литра. Увеличава се консумацията на кисело мляко с 1.7 кг, на зеленчуци с 2.2 кг и на яйца с 9 броя.

На годишна база намалява потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 34.8 на 29.6 кг) и на цигари (от 789 на 553 броя).

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на сайта на НСИ - www.nsi.bg, в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и в информационната система „Инфостат“.